

Tartalo eta artzain gaztea

Euskal Herriko kondaira

Tartalo eta artzain gaztea

Herriko zaharrenek kontatzen dute, aspaldi-aspaldiko garaietan, Ataungo mendietan izaki ikaragarri bat bizi zela. Handi-handia zen, eta kopetaren erdian begi bakar bat zeukan. Haren izena aipatze hutsak ileak lazten dizkigu oraindik ere... **Tartalo!**

Arratsalde gris eta goibel batean, artzain gazte bat basoan galdu omen zen. Gaua gainera erori zitzaion, eta kobazulo handi batean sartu zen babes bila, bere artaldea harekin zeramala. Baina leize ilun hura... Tartaloren ezkutalekua zen.

Pun! Pun! Pun!

Lurra dardarka hasi zen. Erraldoi begi bakarra hantxe zegoen artzainaren aurrean!

Kobazuloan preso

Tartalok artzaina harrapatu eta preso hartu zuen, geroxeago sutan erre eta jateko asmoz. Kobazuloaren sarreran harri handi-handi bat jarri zuen, artzaina eta artaldea leize barruan harrapatuta utziz.

Baina artzaina oso ausarta eta azkarra zen. Gauerdian, munstroa zurrunga bizian lo zegoela, gazteak burdin luze bat hartu, su-gorritan jarri, bero-bero egon arte itxaron, eta…

ZAST!

Erraldoiaren begi bakarrean jarri zuen! Tartalok sekulako oihua bota zuen eta mendi osoak dar-dar egin zuen.

Erraldoia, minak erotuta eta erabat itsuturik, kobazuloko irteeran ipini zen, besoak zabal-zabalik, artzainari ihesbide oro itxiz.

Artzainaren ideia

Nola atera leize beldurgarri hartatik? pentsatu zuen artzainak orduan. **Badakit!** Hildako ardi baten larrua hartu, bizkarrera bota, eta ardien artean makurtuta ezkutatu zen, katamarka.

Tartalok, haserre bizian, ardiak banan-banan irteten utzi zituen, baina bizkarra ukitzen zien pasatu ahala, artzaina harrapatu nahian.

Bat, bi, hiru...

Ardiak ateratzen ari ziren. Eta hantxe zihoan gure artzaina, beste ardien artean ezkutatuta. Bere txanda heldu zenean, Tartaloren esku handiek bizkarrean zeraman ardi-larrua ukitu zuten...

Libre!

...eta ardi bat zela pentsatuz, aurrera egiten utzi zion!

Bai azkarra gure artzaina! Erraldoiaren indar basatiari irudimena landuz irabazi zion, Euskal Herriko kondairetan ospe handia lortuz.

Eta zuek, lagunok, gogoratu beti gure aiton-amonek diotena:

Izena duen guztia, omen da.